

У оквиру овогодишњег фестивала БУНТ који се по други пут одржава као указивање на тренутну ситуацију која влада на данашњој музичкој сцени, промовисани су неки од најбољих музичара које Србија данас има. И заиста, ако би нека стратегија требало да буде улагање у културу и образовање данас, да би се стоструко вратило сутра, што се имена из музичке уметности тиче, довољно би било узети списак извођача који су наступили на овогодишњем БУНТу, а који су више него вредни пажње. Издвојили бисмо више наступа креативне диригенткиње Милене Живадиновић која руководи ансамблима Средње музичке школе Ватрослав Лисински, затим вече посвећено Дејану Деспићу на којем су промовисана и нотна издања едиције Брандштетер, наступ виолинисткиње Весне Станковић са пријатељима из Аустрије, као и бројне наступе готово свих важнијих имена београдске музичке сцене. Међу свим тим догађајима, издвојен је концерт пијанисткиња Лидије и Сање Бизјак.

Две изузетне уметнице у клавирском дуу, београдској публици су представили музику америчких аутора. Скоро све композиције на репертоару технички су биле изузетно захтевне. На почетку је изведена музика из балета Сећања Семјуела Барбера у верзији за клавир четвороручно. У питању је свита састављена од неколицине плесова који су били модерни педесетих година XX века, када је дело настало. Играчки сензибилитет појединачних нумера приказан је уз сугестивно дочаравање карактера и невероватну ритмичку прецизност. Клавирски звук је код ове две пијанисткиње био испуњен различитим нијансама, а нарочито импресивно је деловао баршунасти бас и моћно заокружен сопран. Бројни пасажии били су више него покретљиви и одсвирани без икакве тежине.

Американац Конлон Нанкероу је за великог мађарског композитора Ђерђа Лигетија представљао највеће композиторско откриће после Веберна и Ајвза, можда баш због третмана ритма који је код овог композитора добио сасвим особено рухо. Етида за механички клавир број седам за два клавира ритмички је одсвирана са толиком тачношћу, да се заиста стекао утисак као да је писана за машине. Непрестана смењивања темпа у оквиру фраза, на прво слушање изгледају немогући за памћење и репродукцију, те је прецизност извођења заиста и деловала нестварно. У готово дванаест минута смењивали су се, и прецизно уклапали тонови деоница два клавира у оквиру свих замисливих темпа и са непрестаним успоравањима и убрзавањима. То је нарочито импресивно деловало због чињенице да је у веома кратком временском интервалу, одсвиран тон у једној деоници клавира, одмах пратио наредни тон одсвиран у другој деоници клавира. Тако су ове уметнице креирале лелујаву плутајућу форму чији је велики простор испуњен мањим, тачкастим формама које су чиниле овај импресивно изграђен скуп.

Композиција за два клавира савременог америчког композитора Фредерика Жевског, Winsboro Coton Mil Blues, почиње и завршава оштро наглашеним ритмичким остинатом, док је средњи део резервисан за блуз мелодију. Њен ритмички карактер наглашен је већ на почетку снажним ударима у најдубљој деоници клавира. Ти удари поступно се шире дуж читавог регистра све до краја композиције у којој се остинато премешта у највише деонице. У извођењу сестара Бизјак, ова покретна ритмична машина интерпретирана је до минуциозности тачно и уз врло експресивне ударе који су целој композицији подарили сензибилитет минималистичке сведености само на механичко.

Три традиционална латино-америчка плеса за два клавира Вилијама Болкома, представљале су прави ватромет плесних ритмова и боја. Шта тек рећи за извођење свите Прича са западне стране Ленарда Бернштајна? Играчки ритмови смењивали су се у фуриозним темпима. И поред изузетно густе фактуре, укупна вертикала била је чиста и недвосмислено јасна. Употребљена физичка снага у потпуности је била усмерена ка појачаној експресији, баш као и у свим осталим изведеним делима.

На крају овог приказа остаје приметно да није изречена нити једна сугестија за могући другачији приступ интерпретацији одсвираних композиција. Концерт сестара Бизјак један је од оних који слушаоца оставља одушевљеног и без коментара. Ако је циљ БУНТа био да укаже на оно најбоље што Србија има, онда је концерт о којем је управо било речи, био пун погодак.

Srdjan Teparić

Radio Beograd, 2. program, 10.11.2014.